

فاتمه ناعوت: هه موو جيهان ده بئيت پشنگيرى له دوزى كورد بكات *

دیمانە: نزار جاف

شاعیر و وەرگێر و میدیاکار و ئەندازیار، ئەم چوار پیشەییە لە خانمە شاعیری میسری "فاتمە ناعوت" دا کۆدەبنەووە که لە پایتەختیکەووە بۆ یەکیکی دیکە و، لە کیشۆریکەووە بۆ کیشۆریکی تر دەفریئت. بەر لە چەند هەفتە یەک لە عەمان بوو و، هەفتە ی رابردووش لە ئیسکوتلەندا بوو تا ئامادەبئیت لە کۆر و سیمیناری ئەدەبی و رۆشنبیرییدا و، خوا دەزانئیت چەند رۆژئیکی دیکە لە کام پایتەخت ئۆقرە دەگرئیتەووە وەک پەپولویەک که بە بالی بریسکەدار و تەنکی شیعەر بفریئت. لەگەڵ ئەووی که ئافرهتئیکی سادە ساکارە و خیرا بە دەم بەرامبەرەکهووی دئیت و، لەگەڵ ئەووی لە یەکەم ساتەووە رازیوو ئەم دیمانە ی لەگەڵدا سازبکەم، بەلام، گرفتاریووونی بە ژوانی بەشداربوونی لە کۆنگرە جیاوازەکان، بوووە کۆسپیک لە بەردەم خیرا بە ئەنجام گەیانندی ئەم دیمانە یە. بەلام، لە کۆتاییدا، توانیمان دیمانە که سازبکەین و، فاتمە ناعوت بۆ خوینەری کورد بئیننە قسەکردن.

- فاتمە ناعوت، ئافرهتئیکە چوووە ناو گۆرەپانی رۆشنبیری و هزریدا لە خۆرەلاتئیک که پرەنسیپی پیاوسالاری زالە بەسەریدا، ئایا دەخوازئیت مێزە که هەلگەرئینتەووە یان تەنھا بئیجۆلئینتەووە؟

فاتمە ناعوت: نە ئەمە و نە ئەو، هزر هیچ رۆژئیک تەنھا تاییبەت نەبوو بە پیاووە، بەلکو هەرەک بوو و بەردەوامیشە دەمئینتەووە، بزافئیکی مرۆیی تاییبەت بە رەگەزی ئادەمیزادە، نەک هەر ئەوئەندەش، بەلکو هەنگاوی فراوانتر دەهاوئیزم و دەلئیم، هه موو بوونەووەرەکان بئیر دەکەنەووە و فیئل و تەلەکه دەکەن لەسەر ژیان. ئاراستە ی شیعیریم و خوینندی زانستیم، لەوانە یە جەختم بۆ بکەن که هه موو بوونەووەرئیک تەنانەت گەر بئ گیانئیش بئیت، بە شیوازی تاییبەتی خۆی بئیردەکاتەووە، ئەگینا دیکارت نەیدەگوت: من بئیر دەکەمەووە کهواتە من هەم. هه موو بوونەووەرئیک بئیردەکاتەووە. ئایا جوالی ئەلیکترۆنەکان لەناو ئەتۆمدا، کاتئیک یەکدەگرن یان جیا دەبنەووە، رەنگئیکی بئیرکردنەووە نییە؟ سەرەتا، وەک هەر شاعیر و هونەرەندیکی دیکە بئیرم کردووە؛ من رۆژئیک جیهان دەگۆرم. کاتئیکش هوشیاریم گەیشتە قۆناغئیکی بئیشکەوتوو، بەئاگابوووەووە بۆ کئیشە و ئیکالیبەت و دژایەتیبەکانی گەردوون و، ئەو ناجۆریبە ی لەگەڵ بئیکهاتە ی جوانیبه که ییدا تئیکەل بوو که لاپەرەکه ی دەشیوئینت. لە ساتئیکی مندالئیمدا بە خۆم گوت: رۆژئیک جیهان چاکسازی بکەم، کاتئیکش هەندیک گەورەبووم، زانیم من ناتوانم هیچ شتئیک چاکسازی بکەم. بەلام، کاتئیک هوشیاتر بووم، بۆم ئاشکرا بوو که بەشئیک لە جوانی ئەم جیهانە لەو دژایەتیانەدا حەشاردراون و، دانایی ئەم ژیانە هەرەو هەا خۆی لە بەرەلایی و بئهودە یی و نەفامیبه که ییدا، شار دۆتەووە. هەربۆیە، خۆم لادا بە رەزامەندی خۆم لە بئیرۆکه ی چاکسازی جیهان و، گۆرئیمەووە بە هەولدان بۆ بنیاتنانی جیهانئیکی جوان که هەر کاتئیک جیهانی ئئووە توشی سەر ئئیشە ی کردم، هەلئیم بەرەو ئەو جیهانە ی خۆم و، کۆشش کردن بۆ بنیاتنانی بئهودە یی تاییبەتی خۆم که لەگەڵ ئارەزوو و بئیکهاتە ی بوونم دەگونجئیت. بەلام، بابەتی پیاوسالاری لە هزریدا لە رۆژەللات، ئەووە دەردئیکی کۆمەلایەتی - سیاسیبه. بئیرۆکه یه که ئایین و نەریت و ئارەزوو بتریارکیبه کان، بلاویان کردووە و پیاو پئی باشبوو و ئافرهت ئازاری پئووە چئیشت، پاشان پیاو و ئافرهت بئیکه وە نکولئیان لئیکرد، بەلام، کاتئیک کات بەسەرچوو. من، لەبەر ئەووی جیهان و یاسا و ئایین و تئیروانینی تاییبەتی خۆم هە یە، هیچ رۆژئیک خۆم نەداووەتە دەستی مەزەندەکردئیکی ئامادە که چەند ئەقلئیکی خاوەن بئیرکردنەووە و دۆگمائیزی و بەرژەووەندی تاییبەتی، هئیناویانەتەئاراووە. تەنھا باوهرم بە یاساکانی جیهانی خۆم هئتاووە که من خواووەندەکه ییم و دانەری یاساکانیم.

جیهانی من، پیاو و ئافرهتی تیدانییه، به لکو تهنهها مرؤفی تیدایه. جور شتیکی بی نرخه که تهنهها پیوهندی به ئالییهتی زاورنیکردنهوه ههیه و چیدی نا، له کاتیکدا جیهانی من سهرکهوتن دهرهخسینیت بؤ روح و ئەقل، ئەم دوو شتهش، جوریان نییه. جیهانی من، جوانییه و کۆششکردنه به ئاراستهی بهبی ماندوووبون و، یاسای من خۆشهویستییه بؤ ههموو بوونهوههرهکانه، تهنانهت ئەو ههنگهش که ئیستا خۆی دهکیشیت به پهنجهرهکهما و دهیهویت بیته ژوروهو تا پیمهوه بدات، دهتوانم خۆشم بویت و دایالوگی لهگه لدا سازبکه، تهنانهت ئەو گه لا وشک هه لگه پراوهی ژیر پهنجهرهکه، زهره هه لگه پراوه و سهوزایی و جوانی تیدا نییه، دهتوانم خۆشم بویت و چه ندين جار له و مهرگه زیندوی بکه مه وه.

- جیهان له دواي نه مانی سیستهمی دوو جه مسهری، ئایا له بهرژه وهندی ئافرهتدا دپروات یان له دژی؟

فاتمه ناعوت: پیم وایه جیهان به رهو هه لدریک مل ده نیت که ناوه رو که که ی نازانم و، ناخوازم رهشبین بم، به لام هیچ مژده ی خۆش له ئاسودا دهرناکه ون. تاکره وی جه مسهریک به جیهان به بیرکردنه وهی تاییه تی خۆم، له دژی مرؤقه به گشتی نه ک پیاو یان ژن به جیا. ده زانم سو قییه ت به شیوه یه ک و دیکه، ئاسه واری نیگه تفیان بؤسهر کورد هه بووه، به لام، رووخاندنی بلوکی سو شیا لیستی به بۆچوونم، تهنهها کۆنترۆلکردنی زیتری هیزه کانی سه رمایه و سهروه ی تاکره وی و یه کلایه نه ی هینایه ئاراهه، که دژی فره یی و هاوسییوون و رهوایی جیاوازییه. هه رچه نده من مه زهنده ده که م، که تهنهها شتی راست سه ره نجام سه رده گریت و، ههروه ک نیوری فه لسه فی بیولۆجی فی ری کردین، سهروه ی جیهان له کۆتاییدا ده چیته ئۆردوگای زهرده وه، مه به ستیشم، پلنگه بجوکه کان یان، ولاتانی باشوور - خۆره لاتای ئاسیا. بروام پی بکه ئەگه ر پیت بلیم به خته وه ره به م گه ره وه روودات. من به راستی ریز له وه ره گه زه ده گرم، چونکه تهنهها ئەوه که بیرۆکه ی وجودی به ئاراستهی دروست و باشتر و جوانتریش تیگه یشت. گه لانی ک که تهنهها شاره زاییان له کاردا هه یه و چیدی نا. نه ئاره زووی سهروه ی له کاریان ده خات و، نه خۆخه ریکردن به کاری بیسوود و لاوه کی کۆسپ ده خاته ریگه یان و، نه ئاره زووی دریژ دادری وه ک ئەوه ی ئیستا من له م دایالوگه دا دوو چاری بووم، ئەوانه گه لانیکن تهنهها کارده که ن و، ریزی خۆم بؤ دهر برین له هه لبه ستیکدا له ژیر ناو نیشانی "له پشتی ژوروه کانه وه".

- جیهان سه ره گر می قسه و باسه له سه ره ئەزموون و دۆزینه وهی زانستی بی وینه، که چی له به رامبه ر ئەوه شدا، قسه و باسی مایه ی شه ره مزاری ده بیستین له خۆره لاتدا، وه ک مردنی کچان له ئەنجامی خه ته نه کردندا، فاتمه ناعوت چون ته ماشای ئەم بابته ده کات؟

فاتمه ناعوت: وه ک یه کیک له بابته گالته جار ییه کانی خۆره لاتای عه ره بی نازیزمان ته ماشای ده که م و، ئای چه ند زۆرن ئەو جوره بابته تانه! ئەوه ی سه ردان ی ولاتانی خۆراوا بکات، باوه رده کات که ئیمه له راستیدا، له دهره وه ی میژوو ده ژین، ئەوان تهنهها چه ند سال و یان چه ند قۆناغیک له پیش ئیمه وه نین، بابته که جیاوازی زه مه نی یان پیشکه وتنی شارستانی و زانستی نییه، به لکو له وه مه تر سیدارتره و مایه ی گریانه. هه ندیک جیاوازی جوړی له شیوازی ته ماشاکردن بؤ شته کان و رهوشی مامه له کردن له گه ل بابته کان و ژیان، له ئارادا هه یه. جیاوازییه که که پیوهندی به پیشکه وتن و دواکه وتنه وه نییه، به لکو پیوهندی به خودی بنه ما فکرییه کانه وه هه یه. دهردیکی عه ره بی هه یه که دوامان ده خات و به ره و دواوه مان ده بات، تکایه قسه م بؤ نه که ییت له سه ره دواکه وتنی کۆن و میژوو ی دیرینیان له کاتیکدا سه ره تایی بوون، عیبه رت له وه دایه که ئیمه گه یشتوونه تی و کاری ئەوانی تیدا کۆتایی هات. به داخه وه، جیاوازییه کی گه وره له نیوان ئیمه و ئەواندا "خۆراوا" هه یه، هه ر له پلان دارشتنی شه قامه کان و سیستهمی هاتوچۆوه تا ده گاته ئالۆزترین تیروانییه کانی کۆمه لایه تی و فه لسه فی. تهنهها ته ماشاکردنمان و هی ئەوان بؤ ئافره ت جیاوازی تیدا نییه، به لکه مه تر سیدارتر شیوازی گوویگرته بؤ جیهان و تیگه یشتنی بیرۆکه خودی وجوده و، له وه شه وه هه موو شتیکی لیده که ویته وه، هه ربۆیه ئیمه ئیمه یین و ئەوان ئەوانن.

- قسه ده کریت له پیکدانی شارستانییه کان و کۆتایی مرؤف، به لام، جوره مملانییه کی سه یه هه یه له نیوان گه لانی خۆره لاتای موسلمان و غه یری موسلمان؛ ئایا ئیمه به ره و رووبه روو بوونه وه مل ده نین، یان هیوایه ک هه یه که ریگه له وه بگریت؟

فاتمه ناعوت: ئەوه ش کاره ساتیکی دیکه یه، تکایه پیخه ره سه ره ئەوانی پیشوو. نموونه یه ک وه رگه ره له وه هه لاسانه

تایفەگەراییهی له نیوان موسلمان و قیبتییهکاندا له میسر روودەدات، ئایا ولاتەکه له پەل و پۆه پارچە پارچە ناکات؟ میسر که له رووی میژوووییهوه قیبتییهکان وەک میراتییهک بۆیان مایهوه و، ناوی Egypt له وشە قیبتی Coptیهوه وەرگیراوه و، موسلمانەکان دەستیان بەسەر میسریدا گرت لەسەر بنچینە سێ بنەما، قەناعەت پیکردن و باج وەرگرتن و چەک، چۆن سەردەمیک بێت که تیایدا قیبتی بێتە هاوولاتییهکی پله دووهم بەپیتی مادەیهک له دەستوری میسری که دەلیت: میسر ولاتیکی ئیسلامییه، بەو واتاییهی هەموو غەیره موسلمانیک هاوولاتی پلهی دووهمه! وەک رۆشنبیران هەولماندا ئەو مادەیه بگۆڕین بەلام، سوودی نەبوو. کارەکش بەرەو خراپتر دەروات و، هیچ نیشانەیهکی خۆشی له ئاسۆدا بەدی ناکریت، بە پێچەوانەوه، شەپۆلی ئایینی پەرەدەسنییت و هیوا له کۆمەلگەیهکی مەدەنییدا خەریکه بە تەواوەتی لەناودەچیت و، مەسیحییهکان ئاو له دەمیاندایه و، ئەو کارەش له عێراق و ولاتی تردا روودەدات و، رەگەزپەرستی پەرەدەسنییت و تەنها دۆراویکیش لەو بوارەدا، مرقۆه.

- راستی ئەوهی که لهگەڵ قیبتییهکانی میسریدا روودەدات چییه، ئایا هەلەیهک له ئارادایه؟

فاتمه ناعوت: بە داخهوه فیتنه تایفەگەرایی له میسریدا له لووتکە هەرەمەکهوه دیت، له هەلبژاردە رۆشنبیرەکان و هەندیک له بانگەشەکارانی موسلمان. له وتاریکدا که بەر له چەند مانگیک له رۆژنامه "القدس العربي"دا بلاوم کردوه له ژێر ناویشانی "فیتنه تایفەگەرایی له میسر، له کویدا خەوتوو و کێ بە ئاگای دینیتەوه"، تیایدا رووبەرووی د. زەغلول نەجار بوومهوه که له وتاریکیدا له رۆژنامە "الاهرام" وتبووی، ئیسلام تەنها ئایینیکه که سووی حەرام کردوه و، چەند ئایهتیکی ئینجیل و تەوراتم بۆ خستەروو که سەرزنشتی سووخورێ دەکات و یەکسانی دەکات لهگەڵ کفرکردندا. ئایا نەجار ئەو ئایەتەکانی نەخویندۆتەوه؟ یان دەیزانیت و خۆی لێ گێل دەکات؟ له هەردوو حالەتەکهدا گوناھبارە و، گوناھباری گرتن نییه بۆ من بە ئەندازە ئهوهی وتارەکهی دەبیتە هۆی لیکترزانی هەردوو جەمسەری قیبتی و موسلمان له میسریدا. چونکه مەسیحی کاتیک ئەو وتارە دەخویندۆتەوه ئەوارق و کینه له سینەیدا لەدژی دراوسێی موسلمان پێدەبیت، چونکه ستم له ئایینی جەمسەریک کرا که کتیبی پیرۆزی خۆی هەیه، بەلام، موسلمانیش رهق له مەسیحییهکه هەلەدەگریت، چونکه ئایینی ئەو سووخورێ حەرام ناکات. ئایا فیتنه له مێشکی شیخ و بانگەشەکارەکانماندا دەخەوێت و، هەر بۆ خۆشیان بە ئاگای دیننەوه؟ له شۆرشێ 1919دا، میسرییهکان دروشمیکی ریک و پیکیان بەرزکردوه که دەیوت: "ئایین بۆ یەزدان و نیشتمان بۆ هەمووان" و، دواي سەدەیهک لەو پێشکەوتنە بەرەو هەلدیری دواکەوتن دەپۆین و هاوولاتی بوون بە بیروباوەر دەگۆڕینهوه، ئەمە چۆن دەبیت؟ هاوولاتیبوون گریبەستییهکه له نیوان هاوولاتی و دەولەتدا و، بیروباوەری ئایینی چ پێوهندییهکی بەو گریبەستییهوه هەیه؟ بۆچی حکومەتی میسری رازی نابیت لهسەر لابردنی خانە ئایین له ناسنامە میسریدا وەک چەندین جار ئیمە رۆشنبیر داوامان کرد؟ ئیمە رۆشنبیرانی موسلمان، زۆربە ئەرکهکه دەکەوێتە ئەستۆمان، چونکه مەسیحییهکان هەرۆک وتم ئاویان له دەمدايه.

- فاتمه ناعوت چۆن دەروانیتە کێشە که مە نەتەوهی و ئایینییهکان له جیهانی عەرەبی و ئیسلامیدا و، ئایا له بنچینەدا کێشە هەیه یان پلانکی ئیمپریالی - زایۆنیزییه له دژی گەلانی ناوچهکه و موسلمانەکان، هەرۆک هەندیک نووسران دەلین؟

فاتمه ناعوت: باوەرناکەم ولاتیک بتوانیت هەلە له مێشکی گەلی ولاتیکی تردا بچینیت، تەنها بەو ئەندازەیه نەبیت که ئەو مێشکانە ریگە پێ دەدەن له پێشوازیکردن له هەلەکان و جوینیان و پاشان هەلەنناوەیان هەرۆک ئیسفەنجیک، ئیدی چ بە هۆی خراپی هەلسەنگاندن یان له ئەنجامی هەلەیهک له ئالییهتی تیگەیشتندا بێت. باوەرم بەو وتە فەلسەفیه هەیه که دەلیت؛ هەر کەسێک ئەوهی پێ دەگات که شایه نیتی و ئەوهی که بۆ خۆی بەشداریکرد له دروستکردندا. باوەریشم بە یەزدان هەیه کاتیک دەفرمویت: خوا ئەوهی له قەومیکدايه ناگۆریت، تا ناوەرۆکی خۆیان نەگۆرن. کێشە که مینه نەتەوهییهکان له کۆمەلگاکانی ئیمەدا 100% خۆمالییه. لهوانەشە لهگەڵ کۆششی هیزه زایۆنیزییهکاندا ریک بکەوێت که پرهنسیبی "بگره و بەرە" دەگرنه بەر، بەلام، سەرزنشتی زایۆنیزمهکان ناکەم لهسەر ئەنجامدانی رۆلی سروشتیان له ژياندا که ئەویش دژایهتی کردنمانه. ئایا لۆمەتیان دەکەیت لهسەر پارچە پارچەکردنمان؟ دوژمن لۆمەت ناکریت لهسەر هەول و کۆششەکانی لەدژی تو، ئەوه رۆلی بنهەتییهتی و، رۆلی تۆش ئەوهیه خۆت بپاریزیت له هەول و کۆششەکانی و،

نەك ئامانچ و مەبەستەكانى بۇ بەجى بېئىت و پاشان نەفرەتى لى بكەيت!

- زانىارى فاتمە ناعوت لەبارەى گەلى كوردەوۋە چىيە؟ ئايا باوەرت ھەيە بە دۆزى گەلى كورد؟

فاتمە ناعوت: چۆن باوەرم پىي نىيە؟! ھەموو شتىكى راستەقىنە، دۆزىكە پىويستە باوەرى پى بھىندىرەيت. كوردىش راستىيەكى حاشا ھەلنەگرن، راستىيەكە كە لە 40 مىيۇن مرۇف پىكھاتوۋە و، بنچىنەكەى مىراتىكى رۇشنىبىرى و مىژوويەكى مەزنى و، ھەروەھا خاۋەنى كلتور و داھىنانىكى فەكرىيە كە بە كەم ناگىرەيت. راستىيەك، كە بنەماكەى زمانىكى سەربەخۇ و مىژوويەكى راشكاو لە كىتەبەكانى مىژوو و لەسەر نەخشەى گۆى زەويدا، بەرجەستەدەبىتەوۋە. راستىيەكە، كە بنەماكەى پەيماننايەكى نىۋدەولەتى گوناھبارە كە شىرازەى نەتەوۋەيەكى لە سالى 1916دا، پارچە پارچە كرد و، پاشان پەيماننامەيەكى تەعدىلى كە دواى ئەو ھات و جىبەجى نەكرا لەبەر مەبەستىكى شاراۋە. راستىيەكە، بنچىنەكەى شۇرشىگىران و شەھىدان و ئەوانەن كە سەركەوتنە بۇ بەردەم پەتى لەسىدارەدان و پىشكۇ لەناو دەستىاندابوو. راستىيەكە، بنچىنەكەى ئازار و تالى و مەينەتى چەندەھا نەوۋەن كە يەك لە دوا يەك دىن بەبى نىشتەمان. چۆن بروام نەبىت بە دۆزىك كە خاۋەنى ئەو ھەموو بنەمايە بىت كە بۇم باسكردىت؟ بەلى، دۆزىكى كورد ھەيە كە ھەموو جىھان پىي ئاشنايە و، دەبىت ھەموو جىھان بەرگى لى بكات. دۆزى ناسنامە و مىژوو و شوپىن و سنوور و سەربەخۇبوۋنە. پاشان، دۆزى ھەموو ئادەمىزادىكە كە لەم جىھانەدا ژيان دەباتەسەر، نەك تەنھا عەرەب.

- دوور لە سىياسەتەوۋە، ئايا فاتمە ناعوت ھىچى بۇ نووسەر و شاعىرى كوردى خويىندۇتەوۋە و، بىروبوچوۋنى لەبارەوۋەيان چۆنە؟

فاتمە ناعوت: بىگومان بۇ ژمارەيەكى زۆرى داھىنەرانى كوردستانم خويىندۇتەوۋە، ھەلبەتە بە عەرەبى خويىندومەتەوۋە و، داھىنان تەروپىرى جىاۋازيان و، مامەلەكردىنان لەگەل تىزەكانى وجود، سەرم دەسورمىنەيت. ھەروەھا زۆر سەرنجم رادەكىش بە زانىارىيان لە زمانى عەرەبىدا بە جۆرىك كە لە زۆر ئەدىبى عەرەب باشترن كە تەنھا توپكىلى زمانى عەرەبى دەزانن و، لەگەل ئەوۋەشدا، ھەلەيشىيان لە دارىشتى ئەو توپكەشدا ھەيە!

- ئەزمونىكى سىياسى لە ھەرىمى كوردستانى عىراقدا ھەيە و، بە گەواھى چەندى ناۋەندى سىياسى و فەكرى، دەستكەوتى زۆرى پىشكەشى ئافرەتەنى كورد كوردوۋە، بۇچوۋنتان لەبارەوۋە چۆنە؟

فاتمە ناعوت: لە ميانەى دۇستايەتى تايبەتتەمەوۋە بە ھەندىك لەو ئافرەتەنە، سەربارى ئەوۋە كەسانى دىكە دەناسم، دەتوانم بە دۇنيايەوۋە بلىم؛ ئافرەتى كورد تايبەتەندى بە شىۋەيەك ھەيە كە ناكرىت لە روۋى فەكرى و رۇشنىبىرى و كۆمەلەيەتى و داھىنانەوۋە، لەبەرچاۋ نەگىرەيت.

- فاتمە ناعوت بىرەكەتەوۋە لە سەردانى كوردستان رۇژىك لە رۇژان؟

فاتمە ناعوت: ئەوۋە ئارەزوۋمە لە ناخى گىانمەوۋە.

كورتەيەك دەربارەى فاتمە ناعوت:

شاعىر و مىدىكار و ھەرگىپ و ئەندازىارىكى مىسرىيە، لەدايكبوى قاھىرەيە. دەيان كىتەبى بلاوكردۇتەوۋە لە نىۋان شىعەر و ھەرگىپان و رەخنەدا و، ئەزمونەيەك بۇتە بابەتى زۆر نامەى ماجستىر و دوكتۇرا. نوپنەرايەتى ولاتى مىسرى كوردوۋە لە ژمارەيەكى زۆر لە قىستقال و سىمىنار و كۆنگرەى رۇشنىبىرىدا لەسەر ئاستى جىھانى عەرەبى و ئاستى نىۋدەولەتى. وتار و ھەلبەستەكانى لە رۇژنامە عەرەبى و جىھانىيەكاندا بلاوكراۋەتەوۋە و، شىعەرى بۇ چەندىن زمانى جىاۋاز ھەرگىپدرواۋە. ئەندامە لە ژمارەيەكى زۆر لە رىكخراۋى رۇشنىبىرى و پىشەيى لەسەر ئاستى عەرەبى و جىھانى.

*تېبىنى: ئەم دىمانەيە بۇ يەكەم جار لە رۇژنامەى كوردستان راپۇرت لە ھەولپىر بلاوكرايەوۋە.